

Hensyn til de forskjellige Skoleraads Anskuelser om de Beløb, de ansee det fornødent at erholde til de forskjellige Højskoler, og at det dog maaskee ikke kunde anses for at være ganske heldigt, om det strax skulde vise sig, at man ikke ansaae det Beløb, der fra deres Side var ønsket til disse Skoler, og som er lagt til Grund for Ministeriets Forlangende, for tilstrækkeligt, da dette let fik Udseende af en bestemt Opfordring til i Virksomhedsplanerne at fremkomme med forhøjede Fordringer til Ministeriet i den Henseende. Det er den særegne Betænkning, der er tilføede. Forsaavidt Sagen stod, om jeg saa maa sige, aldeles umiddelbar mellem Ministeriet og Rigsdagen, troer jeg, den stillede sig endeel lettere og simpleie; thi vilde Rigsdagen da stille et større Beløb til Ministeriets Raadighed, end det havde forlangt, saa var det, da der derved jo ikke lagdes noget Baand eller nogen Tvang paa Ministeriet, en Selvfølge, at Ministeriet forsaavidt ikke kunde have Noget derimod, men vilde stræbe efter at benytte Saameget deraf, som det troede at burde benytte, og ikke yderligere; nu er Situationen derimod som sagt endeel anderledes. Det er en eiendommelig, jeg vil ikke sige ubehagelig, men snarere misundelsesværdig Stilling, hvori jeg i dette Tilfælde er sat, og den forekommer virkelig saa sjældent, at der er en undskyldelig Lyst til at nyde den.

Den ærede Rigsdagsmand for Sorø Amts 2den Valgfreds (Alberti) var tilbøielig til at anvende en Taktik, kunde jeg næsten sige, som ogsaa vilde være overordentlig behagelig og beqvem for Ministeriet, idet han, da han meente, at man de foregaaende Dage i andre Retninger havde været for gavmild mod Cultusministeriet — hvilket jeg nu ikke mener — nu vilde paa en Maade straffe dem, der havde været det, ved idag fra sin Side at være ligesaa gavmild; det er jo en Maade at straffe paa, som idetmindste ikke kan være den ubehageligste for Ministeren.

Det er nu imidlertid vist, at det hele Punkt ikke er af nogen stor Betydning. Efter hvad der foreligger, er der tilstrækkelige Midler til at imødetomme de Fordringer, der ere fremsatte

fra de Organer, som nu engang ere instituerede som de, gennem hvilke Andragender i saa Henseende skulle komme; der er vel Mulighed for, at det kan blive Spørgsmaal om yderligere Bidrag, men Ministeriet vilde da, allerede efter hvad der tidligere foreligger og saameget mere efter hvad der nu er fremkommet, ikke tage i Betænkning at tage det paa sig at fyldestgøre disse Krav, hvad enten den foreslaaede Tillægsbestemmelse vedtoges eller ikke.

Norgaard: Naar jeg tillader mig nogle Bemærkninger med Hensyn til det Punkt, som nu er under Forhandling, da haaber jeg, at den ærede Forsamling ikke vil betragte det saaledes, som om min Bistand for dette Forslag skulde have noget som helst personligt Anstrog, fordi jeg selv har med saadanne Skoler at gøre; thi i saa Fald vilde jeg med Hensyn til min Stilling dertil være i min fuldkomneste Ret til at afvise en saadan Tanke, idet mine Bestræbelser just i en betydelig Grad have været forbundne med det Modsatte af egen Fordeel, men kun for at fremme det Almindeliges Vel og Interesse. Naar man nu seer hen til disse Tal, som ere meddeelte i Betænkningen om, hvad disse Skoler have faaet, vil man see, at den Sum, som forrige Aar blev bevilget til de 10 Skoler, er bleven udgivet paa 100 Rd. nar, og naar man seer hen til, at man i de 5 à 6 Aar, der ere forløbne, siden denne Bevilling første Gang blev givet, allerede er kommen saavidt, at der er kommen 10 saadanne Skoler i Gang, og at der fra disse er udgaaet mange unge Mennesker med ret gode Kundskaber, som de kunne have Nytte af ved deres fremtidige Udvikling, saa troer jeg ikke det ærede Thing har Grund til at fortryde, hvad det i denne Retning har udgivet. Jeg tvivler meget om, at Thinget har anvendt Noget i videnskabelig Retning, der i Forhold til Summens Størrelse har udrettet mere almindelig Nytte, og det skulde virkelig gøre mig ondt, dersom der skulde lægges det Mindste iveien for disse Skolers fremtidige Udvikling. Der er talt saa meget her i Salen om, at man ikke kan faae dygtige Kræfter, naar man ikke lønner dem godt, men jeg vil spørge det ærede Thing, om det ikke troer, at det Saame fuldt